

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

8.2.2012

B7-0057/2012

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Olukord Venemaal (2012/2505(RSP))

Charles Tannock, Marek Henryk Migalski, Ryszard Antoni Legutko, Paweł Robert Kowal, Michał Tomasz Kamiński, Konrad Szymański, Tomasz Piotr Poręba, Ryszard Czarnecki, Roberts Zīle, Mirosław Piotrowski
fraktsiooni ECR nimel

RE\891791ET.doc

PE479.484v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Venemaal (2012/2505(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Venemaa Föderatsiooni vahel sõlmitud kehtivat partnerlus- ja koostöölepingut ning 2008. aastal alustatud läbirääkimisi ELi ja Venemaa vahelise uue lepingu sõlmimiseks,
 - võttes arvesse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (OSCE/ODIHR), OSCE Parlamentaarse Assamblee ja Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee avaldust, mis tehti pärast 4. detsembril 2011. aastal toimunud riigiduma valimiste rahvusvahelist vaatlusmissiooni,
 - võttes arvesse oma varasemaid raporteid ja resolutsioone Venemaa ning ELi ja Venemaa suhete kohta,
 - võttes arvesse ELi ja Venemaa inimõigustealaseid konsultatsioone,
 - võttes arvesse ELi ja Venemaa vabadust, julgeolekut ja õigust käsitleva alalise partnerlusnõukogu 11. oktoobril 2011. aastal Varssavi kohtumisel tehtud ühisavaldust,
 - võttes arvesse 9.–10. juunil 2011. aastal Nižni Novgorodis toimunud ELi ja Venemaa 27. tippkohtumise ühisavaldusi,
 - võttes arvesse ELi kõrge esindaja Catherine Ashton 6. detsembril 2011. aastal Venemaa Föderatsiooni riigiduma valimiste kohta tehtud avaldust,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et Venemaa Föderatsiooni konstitutsioon tagab oma kodanikele täielikud õigused ja vabadused; arvestades, et Venemaa on Euroopa Nõukogu ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) liikmena ja paljudele rahvusvahelistele lepingutele, sealhulgas Euroopa inimõiguste konventsioonile, inimõiguste ülddeklaratsioonile, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelisele paktile ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelisele paktile allakirjutanud riigina võtnud kohustuse kaitsta ja edendada inimõigusi, põhivabadusi ja õigusriigi põhimõtteid;
- B. arvestades, et OSCE/ODIHRi ja valimiste vaatlemise ühenduse Golos hinnangul esines 4. detsembril 2011. aastal toimunud Venemaa riigiduma valimistel märkimisväärselt palju eeskirjade rikkumisi ja manipuleerimist, sealhulgas mitmekordne hääletamine (nn bussiringreisid), eelnevalt täidetud valimisedelid, opositsiooniparteide vaatlejate takistamine ja valimisi kajastavate ajakirjanike kinnipidamine; arvestades, et OSCE/ODIHRi hinnangul oli häälte lugemine „halb või väga halb” vaadeldud 115 valimisjaoskonnast 34 jaoskonnas;

- C. arvestades, et enne valimisi avaldasid riigiametnikud ja kohalike omavalitsuste esindajad avalikele teenistujatele, õpetajatele, pensionäridele ja üliõpilastele survet ning ähvardasid neid, et kindlustada nii nende toetus Ühinenud Venemaa erakonnale;
- D. arvestades, et kandidaate lubati esitada vaid seitsmel erakonnal, samal ajal kui peamistel opositsioonirühmitustel, sealhulgas Rahva Vabaduse Parteil, ei lubatud end registreerida ega valimiskampaaniat korraldada; arvestades, et PARNAS on viimastel aastatel juba üheksas poliitiline partei, mida on eri ettekäännetel keeldutud ametlikult registreerimast;
- E. arvestades, et valimiseeskirjade rikkumiste tõttu hakkasid Vene inimesed oma rahulolematuse väljendamiseks rahumeelselt meelt avaldama, kusjuures Moskvas ja teistes linnades toimunud massimeeleavaldustest võttis osa umbes 100 000 inimest; arvestades, et politsei pidas kinni sadu opositsiooniliikmeid; arvestades, et kodanikuühiskonna aktivistid on arvukatel rahumeelsetel meelevaldustel nõudnud vabade ja õiglaste presidendivalimiste korraldamist;
- F. arvestades, et protestiaktsioonid hakkavad kujunema Vene inimeste sotsiaalseks liikumiseks, mille käigus ollakse võimelised esitama ratsionaalseid poliitilisi nõudmisi, nagu uued vabad ja õiglased valimised, kõikide erakondade registreerimine, sõltumatu keskvalimiskomisjon, poliitiliste vangide vabastamine, vaba ajakirjandus ning tsensuuri kaotamine;
- G. arvestades, et Venemaal esineb enne 4. märtsil 2012. aastal toimuvaid presidendivalimisi jällegi manipuleerimist ning on märke selle kohta, et valimised ei saa olema vabad ja õiglased, kuna keskvalimiskomisjon keeldus registreerimast valimistele opositsioonikandidaate – liberaalse erakonna Jabloko liidrit Grigori Javlinski ja Irkutski oblasti kubernerit Dmitri Mezentsevit, kuna nende toetuseks oli antud liiga palju vigaseid allkirju;
- H. arvestades, et Euroopa Nõukogu ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) liikmena ja ÜRO deklaratsioonidega ühinenud riigina on Venemaa võtnud kohustuse kaitsta ja edendada inimõigusi, põhivabadusi, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtteid;
- I. arvestades, et nii president Medvedev kui ka peaminister Putin on teinud avalduse selle kohta, et Venemaal on vaja kiiresti lahendada ulatusliku korruptsiooni probleem, lubanud avalikult tugevdada Venemaal õigusriigi põhimõtteid ja väljendanud muret Venemaa kohtu- ja õigussüsteemi sõltumatuse pärast;
- J. arvestades, et Venemaa ametivõimud on sotsiaalse rahulolematuse vaigistamiseks teinud hulgaliselt seadusandlikke algatusi, mille väidetav eesmärk on valimisseaduse ja erakondi käsitlevate õigusaktide demokratiseerimine; arvestades, et sõltumatute vaatlejate hinnangul ei ole sellise liberaliseerimise eesmärk mitte võimustusüsteemi reformimine, vaid rahva rahulolematuse vaigistamine;
- K. arvestades, et Dagestanis lasti maha vägivallast räsitud Vene Põhja-Kaukaasia piirkonna tuntud ajakirjanik Hadžimurad Kamalov, mis pikendas veelgi viimastel aastatel Venemaa Föderatsioonis tapetud ajakirjanike ja inimõiguste aktivistide nimekirja;

- L. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on ÜRO Julgeolekunõukogu alaline liige ning tal on teiste liikmetega jagatud vastutus teha koostööd globaalsete probleemidega tegelemisel ja maailmas stabiilsuse säilitamisel; arvestades, et puudub ühine lähenemine Süüria ja Iraani kriisi lahendamisele;
- M. arvestades, et ELi ja Venemaa koostöö valdkonnas on tehtud edusamme, sealhulgas jõutud Venemaa valitsusega kokkuleppele üle Siberi kulgevatelt lendudelt võetavate tasude järkjärgulise kaotamise ja Kaliningradi oblasti kohaliku piiriliikluse osas;
- N. arvestades, et suhetes Venemaa Föderatsiooniga on oluline, et EL räägiks ühel häälel ning väljendaks oma solidaarsust ja ühtsust;
- O. arvestades, et moderniseerimispartnerluse ühisavalduses väitsid nii EL kui ka Venemaa, et nende arenev suhe rajaneb demokraatia põhimõtete, põhi- ja inimõiguste ning õigusriigi põhimõtete sügaval austamisel; arvestades, et moderniseerimispartnerlus peaks olema uue partnerlus- ja koostöölepingu lahutamatu osa;
1. rõhutab, et ELi ja Venemaa suhete edasine areng sõltub Venemaa jõupingutustest demokraatia, õigusriigi põhimõtete ja põhiõiguste austamise tugevdamisel;
 2. kutsub Venemaad üles täitma Euroopa Nõukogu ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) liikmena ja paljudele rahvusvahelistele lepingutele, sealhulgas Euroopa inimõiguste konventsioonile, inimõiguste ülddeklaratsioonile, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelisele paktile ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelisele paktile allakirjutanud riigina oma kohustused inimõiguste ja põhivabaduste valdkonnas;
 3. väljendab sügavat pettumust 4. detsembril toimunud riigiduumade valimiste läbiviimise üle, mida varjutasid paljud eeskirjade rikkumised; mõistab otsustavalt hukka politsei teostatud massilised kinnipidamised ja peksmise Moskvas, Peterburis ja teistes Venemaa linnades riigiduumade valimistel esinenud rikkumiste tõttu toimunud rahumeelsetel meelevaheldustel; kutsub Venemaad ametivõime üles andma luba korraldada rahumeelseid meelevaheldusi, millel nõutakse vabade ja õiglaste presidendivalimiste korraldamist ning õigusriigi põhimõtete järgimist;
 4. nõuab tungivalt, et Venemaa lubaks korraldada konkurentsist kantud demokraatliku kampaania ning vabad ja õiglased presidendivalimised 4. märtsil 2012; kutsub Venemaad ametivõime üles vaatama läbi otsuse mitte lubada presidendivalimistel osaleda opositsioonikandidaatidel Grigori Javlinskil ja Dmitri Mezentsevil; kutsub Venemaad üles viima demokratiseerimise eesmärgil läbi põhjalikud ja tõsised reformid;
 5. kordab, et ajast, mil Venemaal tuli võimule peaminister Vladimir Putin, ei ole selles riigis toimunud valimisi tunnistanud vabaks ja demokraatlikuks ükski Lääne vaatlaja;
 6. kutsub kõrget esindajat ja asepresidenti ning komisjoni üles väljendama järjepidevat ja tugevat toetust kodanikuühiskonna aktivistidele ja uue sotsiaalse liikumise esindajatele Venemaa ametivõimude ebademokraatlike tavade vastu võitlemisel; kutsub ELi üles järjekindalt nõudma Venemaa ametivõimudelt OSCE inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi standardite järgimist;

7. kutsub Venemaa ametivõime üles jätkama ajakirjanik Hadžimurad Kamalovi surma asjaolude uurimist; kordab Venemaa kohtuorganitele esitatud üleskutset selgitada välja Sergei Magnitski, Anna Politkovskaja ja teiste kodanikuühiskonna esindajate tapmisega seotud isikud ning määrata neile karistus;
8. nõuab, et ELi kiidaks heaks välisasjade nõukogu järeldused inimõiguste olukorra kohta Venemaal, et rõhutada ELi muret jätkuvalt vaenuliku õhkukonna pärast suhtumises inimõigustesse, sealhulgas kodanikuühiskonna võimaluste puudumise pärast tegutseda tarbetute piiranguteta ning inimõiguste kaitsjate turvalisuse pärast; on mures vohava karistamatuse pärast Põhja-Kaukaasias, kus jätkub piinamine, toimuvad sunniviisilised kadumised ja pannakse toime muid tõsisemaid rikkumisi, ning rõhutab, kui oluline on, et Venemaa rakendaks täielikult Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuseid kui vahendit nimetatud rikkumistega tegelemiseks;
9. kutsub Venemaad üles osalema aktiivsemalt rahvusvahelisel tasandil, et jõuda ühisele seisukohale eeskätt seoses demokraatlike muutustega Põhja-Aafrikas ja Lähis-Idas; märgib, et vetoõiguse kasutamine Venemaa poolt ÜRO Julgeolekunõukogus võib teha lõpu rahvusvahelistele pingutustele saavutada Süürias rahumeelne lahendus, ning kutsub Venemaad üles osalema kooskõlastatud lähenemises Assadi režiimile;
10. rõhutab, et seoses Iraanis valitseva olukorra ja selle tuumaprogrammi arendamisega on vaja, et rahvusvaheline üldsus kasutaks otsustavat ja kooskõlastatud lähenemisviisi, milles osaleks aktiivselt ka Venemaa;
11. kutsub ELi üles seadma süvendatud poliitilise ja majanduskoostöö tingimuseks selliste Euroopa väärtuste austamise nagu inimõigused, demokraatia ja vabadus;
12. rõhutab, kui tähtis on koostöö Venemaaga energeetika valdkonnas; kordab ühtlasi, et edusammudega tihedamate suhete loomisel peab kaasnema õigusriigi põhimõtete ja demokraatiastandardite parandamine Venemaal; kutsub nõukogu ja komisjoni üles tagama, et energiaharta lepingu põhimõtted saaksid uue partnerlus- ja koostöölepingu lahutamatuks osaks; märgib, et EL peaks pidama energiaressursside mitmekesistamist oma peamiseks prioriteediks ja tegema kõik jõupingutused selliste projektide nagu Nabucco ja AGRI lõpuleviimiseks; tuletab sellega seoses meelde, et mitmekesistamine tähendab väljaspool ELi asuvate alternatiivsete nafta ja gaasi tootvate riikide leidmist, mitte alternatiivsete teede leidmist nafta ja gaasi transportimiseks Venemaalt; kutsub ELi üles hoiduma suhetes Venemaaga topeltstandarditest, nagu erandite tegemine osadest kolmanda energiapaketi sätetest;
13. väljendab heameelt asjaolu üle, et Gruusia ja Venemaa on saavutanud Venemaa WTO liikmeks astumisega seotud ja veel lahendamist vajavate kahepoolsete küsimuste osas kokkuleppe, mis avab Venemaale võimaluse selle organisatsiooniga liitumiseks, mille tulemusena lihtsustub kaubandus ja luuakse võrdsed võimalused ettevõtetele; tuletab siiski meelde, et selleks peab Venemaa ületama suured takistused, mis on seotud tööstussubsidiidumide, bürokraatia, välisinvesteeringutele kehtestatud piirangute ning ebapiisavate rahvatervise standarditega;
14. kutsub Venemaad üles aitama aktiivselt kaasa oma naabruskonna nn külmutatud konfliktide lahendamisele; kordab, et Venemaa peab täielikult rakendama kuuepunktulist

vaherahukokkulepet ning austama Gruusia suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust; toetab Minski rühma tema saavutustes Mägi-Karabahhia konflikti lahendamisel ja väljendab heameelt Venemaa hiljutiste algatuste üle anda rahuläbirääkimistele uus hoog; väljendab heameelt Transnistria konflikti üle peetavate läbirääkimiste taasalustamise üle 5+2 osaleja vormis ning võtab teadmiseks 1. detsembril 2011. aastal toimunud esimese ametliku kohtumise, mis loodetavasti tähendab esimest sammu konfliktile lahenduse leidmise suunas;

15. märgib, et moderniseerimispartnerlus peaks hõlmama mitte ainult majandus- ja tehnoloogilisi küsimusi ja probleeme, vaid see peab ka rajanema laialdasel koostööl, eelkõige õigusriigi põhimõtete, inimõiguste kaitse ja usaldusväärse õigussüsteemi arendamise vallas;
16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Venemaa Föderatsiooni valitsusele ja parlamendile, Gruusia valitsusele ja parlamendile, Euroopa Nõukogule ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile.